

ویژه کارکنان دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی روستا

نکات قابل توجه در هزینه‌کرد اعتبارات دهیاری‌ها

هفت ردیف درآمدی پیش‌بینی شده در ماده ۳۶ آیین‌نامه مالی دهیاری‌ها، به عنوان منابع تأمین‌کننده هزینه‌های جاری و عمرانی دهیاری‌ها به‌شمار می‌روند و دست‌یابی به نظام درآمدی پایدار برای دهیاری‌ها از مهمترین اهداف مالی نهاد مذکور در جهت تحقق بودجه مصوب و به تعادل رسیدن درآمد و هزینه‌دهیاری می‌باشد. در راستای افزایش کارایی و اثربخشی اعتبارات، دو نکته قابل تأمل است. نخست، ایجاد درآمد پایدار از طریق شناسایی ظرفیت‌های اقتصادی روستا و برنامه‌ریزی در جهت مشارکت و اجرای طرح‌های درآمدزا و دوم، مدیریت هزینه‌های دهیاری. رعایت نکات قانونی ذیل می‌تواند نقش بسزایی در مدیریت هزینه‌های دهیاری داشته باشد:

- ۱- هزینه‌کرد اعتبارات دهیاری‌ها باید در چارچوب بودجه مصوب دهیاری، منطبق بر خدمات، برنامه‌ها و وظایف قانونی دهیاری‌ها و با نظارت شورای اسلامی روستا بوده و منحصرأ در محدوده همان روستا به مصرف برسد (وفق مفاد ۲۹، ۳۰ و ۳۲ آیین‌نامه مالی دهیاری‌ها). بدیهی است پرداخت و هزینه‌کرد اعتبارات خارج از ردیف‌های بودجه مصوب دهیاری تخلف محسوب می‌شود.
- ۲- تهیه و تنظیم بودجه پیشنهادی دهیاری‌ها باید منطقی و مبتنی بر پیش‌بینی واقعی درآمدها و نیازهای روستا بوده و در صورت هرگونه تغییر در ردیف‌های درآمدی و هزینه‌ای بودجه، دهیاری باید در طول سال مالی، نسبت به ارایه متمم یا اصلاح بودجه اقدام نماید.
- ۳- دهیاری می‌تواند اعتبارات مصوب در بودجه را برای هر یک از مواد هزینه و یا فعالیت‌های داخل در یک وظیفه حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) کاهش یا افزایش دهد، به نحوی که از اعتبار کلی بودجه مصوب برای آن وظیفه تجاوز نشود. بدیهی است جابه‌جایی بیش از نسبت مذکور توسط دهیاری امکان‌پذیر نمی‌باشد و مستلزم اخذ مصوبه شورای اسلامی روستا است.
- ۴- حداکثر میزان هزینه‌های جاری دهیاری چهل درصد (۴۰٪) و حداقل هزینه‌های عمرانی دهیاری شصت درصد (۶۰٪) بودجه مصوب دهیاری است. از این رو در صورت کاهش هزینه‌های جاری، مازاد اعتبارات باید در بخش عمرانی هزینه شود.

۵- باتوجه به افزایش عواید حاصل از بند «الف» ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده در سال جاری، هدایت و برنامه‌ریزی اعتبارات مذکور باید جهت مشارکت و سرمایه‌گذاری در طرح‌ها و پروژه‌های درآمدزا و اشتغال‌زا، ایجاد منابع درآمد پایدار و طرح‌های توسعه اقتصادی روستا هزینه شود.

۶- تعریف و اجرای پروژه‌های دهیاری باید با رویکرد اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام، تعیین پروژه‌های دارای اولویت و اطمینان از تحقق درآمدهای پیش‌بینی شده در بودجه سنواتی دهیاری صورت پذیرد.

۷- رعایت ضوابط و ترتیبات قانونی لازم برای برگزاری مناقصه‌ها، مزایده‌ها، انعقاد قراردادها و همچنین انتخاب روش صحیح معاملات با توجه به نصاب معاملات توسط دهیاری ضرورت دارد.

۸- پرداخت اعتبارات و واگذاری اموال عمومی و اختصاصی دهیاری به ادارات، دستگاه‌ها و نهادها و همچنین پرداخت حقوق و مزایا به کارکنان غیر شاغل در دهیاری فاقد وجاهت قانونی بوده و تخلف محسوب می‌شود.

۹- رعایت صرفه و صلاح دهیاری در خرید کالا و خدمات، ثبت مشخصات و تغییرات اموال دهیاری در دفتر مربوط و الصاق برچسب به آن‌ها الزامی است.

۱۰- اطلاعات حساب‌های دهیاری می‌بایستی به‌روز و شفاف باشد، از راکد ماندن وجوه در حساب‌های دهیاری پرهیز شود و اسناد هزینه‌ای و مستندات فنی و مالی پروژه‌های دهیاری به طور نظام‌مند طبقه‌بندی و نگهداری شود.

۱۱- تنظیم و تکمیل اسناد و مدارک هزینه‌ای باید بر اساس اصول پذیرفته شده حسابداری و رعایت ترتیبات قانونی مراحل سه‌گانه تعهد، تشخیص و صدور حواله در پرداخت هزینه‌های دهیاری وفق ماده ۴۰ آیین‌نامه مالی دهیاری‌ها صورت پذیرد. بدیهی است اسناد هزینه‌ای باید به لحاظ مراحل هزینه‌ای (تأمین اعتبار، دستور پرداخت و ...) کامل بوده و در اسناد مذکور امضای دهیاری، مسئول امور مالی دهیاری و ذی‌نفعان و گیرندگان وجه وجود داشته باشد.

۱۲- رعایت نکات قابل توجه در زمینه تشریفات و نحوه برگزاری مناقصه همچون: رعایت بازه‌های زمانی انتشار آگهی، مشخصات موضوع مناقصه در آگهی مربوط، کامل بودن اسناد و مدارک فنی و مالی مربوط، برگزاری کمیسیون عالی معاملات و ... وفق مفاد بخش سوم آیین‌نامه مالی دهیاری‌ها و سایر قوانین و مقررات مربوط الزامی است. بدیهی است در پروژه‌های عمرانی، میزان و نحوه پرداخت به پیمانکار، کسورات قانونی و آزاد شدن مرحله‌ای تضامین طرف قرارداد مطابق با پیشرفت فیزیکی پروژه باید در چارچوب مفاد قرارداد و تأییدیه‌های مربوط باشد.